

Mykologická exkurze do okolí osady Samčanka

Mycological field trip to the surroundings of Samčanka hamlet

JIŘÍ LEDERER

Pržno 233, CZ-739 11 Frýdlant nad Ostravicí

Abstract: A mycological field trips to the surroundings of Samčanka hamlet (Moravskoslezské Beskydy Mts, Czech Republic) took place on 18 September 2021. Several rare and interesting species were recorded such as *Amanita submembranacea*, *Cortinarius caperatus* and *Ramaria aurea* aff.

Keywords: fungi, macromycetes, Moravian-Silesian region, mycofloristic

Taxonomické pojetí a nomenklatura: Kirk (2012)

Druhá exkurze pořádaná v roce 2021 ve spolupráci Moravskoslezské pobočky ČBS a Muzea Beskyd ve Frýdku-Místku se uskutečnila v sobotu 18. září a byla namířena do okolí osady Samčanka. Na parkovišti se sešlo okolo 40 zájemců. Exkurzi vedl Jiří Lederer.

Cesta směřovala nejprve podél pravého břehu potoka Červík. Jednalo se o vzrostlý kulturní smrkový les s bohatým mechovým patrem. Místy byly menší i rozsáhlejší plochy podmáčené a s porosty rašeliníků. Již na počátku byly nalezeny pěkné plodnice krásnopórky mlynářky (*Albatrellus ovinus*; obr. 1). Tato pozemní chorošovitá houba může tvořit skupiny až několika desítek plodnic. Velmi zajímavý je nález sluky svraskalé (*Cortinarius caperatus*). V Moravskoslezských Beskydech se jedná o jednu z velmi mála lokalit, v tomto místě se nachází pravidelně již několik let. Sluka svraskalá je v ČR hojnější jen místy, například v jižních Čechách. Jinak mykobiota v této části území zahrnovala již běžné druhy. Bylo nalezeno také několik druhů holubinek, z nichž zde nejvíce rostla ostře palčivá holubinka Quéletova (*Russula queletii*). I hřibovité houby rostly poměrně hodně. Nejvíce zde rostl hřib sametový (*Xerocomellus pruinatus*; obr. 2), příbuzný hřibu žlutomasému (*Xerocomellus chrysenteron*), lidově zvanému babka. Narazili jsme i na pěkné exempláře hřibu kříště (*Caloboletus calopus*) s význačnou hořkou chutí, kterého si řada houbařů plete s hřibem kovářem (*Sutorius luridiformis*), výbornou jedlou houbou, který zde roste také. Na mnoha místech okolo cesty rostl ryzec smrkový (*Lactarius deterrimus*), který se řadí mezi chuťově nejlepší druhy.

Exkurze dále vedla vzhůru údolím Červíku a nad osadu Lojkašanka. Druhy hub byly víceméně stále tytéž. V okrajích s listnatými stromy byl nalezen pavučinec osikový (*Cortinarius trivialis*), jeden z mála jedlých a snadno určitelných pavučinců. Velkou pozornost vzbudila veliká plodnice zlatavě žlutých kuřátek (*Ramaria* sp.), podle tvaru a barvy by se mohlo jednat o kuřátka zlatá (*Ramaria aurea*), ale určení bylo pouze přibližné. Určování druhů rodu *Ramaria* je totiž celkem obtížné. Cesta k Samčance

Obr. 1. Krásnopórka ovčí (*Albatrellus ovinus*) na Starých Hamrech. – Foto J. Lederer

Obr. 2. Nejhojnější hříbovitou houbou je v okolí Samčanky hřib sametový (*Xerocomellus pruinitus*). – Foto J. Lederer

Obr. 3. V údolí Červíčku se našla bedla ostrošupinná (*Echinoderma asperum*). – Foto J. Lederer

pak pokračovala dolů údolím potoka Červíček. Mezi zde rostoucí nápadné druhy patří mírně jedovatá bedla ostrošupinná (*Echinoderma asperum*; obr. 3), kterou by bylo možno zaměnit za jedlou bedlu vysokou (*Macrolepiota procera*). Účastníci byli spokojeni, viděli celou řadu druhů a mnozí si odnášeli i plné koše jedlých hub domů.

Použité zdroje

Kirk P. M. (2012): Index fungorum [online]. – URL: <http://indexfungorum.org/> (navštíveno 20. 12. 2021).

Příloha č. 1 – Seznam nalezených taxonů

(sestavil J. Lederer)

Seznam lokalit

1. 99a. Radhošské Beskydy, 6576a, Staré Hamry (distr. Frýdek-Místek): vyspělý smrkový les nad pravým břehem potoka Červík s bohatým mechovým patrem, místy i podmáčený a s porosty rašeliníků, 500 až 700 m JZ od osady Samčanka, 49°27'52,8"N, 18°25'42,2"E, 520 m n. m.
2. 99a. Radhošské Beskydy, 6576a, Staré Hamry (distr. Frýdek-Místek): vyspělý smrkový les bez podrostu nad levým břehem potoka Červík a nad jižním koncem osady Lojkaščanka, asi 1,5 km JZ od osady Samčanka, 49°27'30,9"N, 18°25'01,4"E, 570 m n. m.

3. 99a. Radhoštské Beskydy, 6576a, Staré Hamry (distr. Frýdek-Místek): vyspělý les s buky a smrky, místy prořídlý po provedení kácení a na okrajích s podrosty vrb, bříz a osik, nad západním okrajem osady Lojkašanky, asi 1 km JZ od osady Samčanka, 49°27'50,7"N, 18°25'05,9"E, 610 m n. m.
4. 99a. Radhoštské Beskydy, 6576a, Staré Hamry (distr. Frýdek-Místek): středně starý kulturní smrkový les bez podrostu nad pravým i levým břehem horní části potoka Červíček, asi 1,2 km Z od osady Samčanka, 49°28'01,6"N, 18°24'52,5"E, 600 m n. m.
5. 99a. Radhoštské Beskydy, 6576a, Staré Hamry (distr. Frýdek-Místek): smrkový les s bohatým podrostem borůvčí, místy podmáčený a s porostem rašeliníků, 420 m Z od Z okraje osady Samčanka okolo levého břehu dolní části potoka Červíček, 49°28'03,3"N, 18°25'22,1"E, 540 m n. m.

houby

Albatrellus ovinus: 1; *Amanita citrina*: 1; *A. fulva*: 2; *A. muscaria*: 1, 2, 3, 4; *A. regalis*: 1; *A. rubescens*: 1; *A. spissa*: 3; *A. submembranacea* (DD): 4; *A. vaginata*: 1; *Armillaria ostoyae*: 1, 5;
Boletus edulis: 1, 2, 3, 4;
Caloboletus calopus: 1, 4; *Calocera viscosa*: 1, 2, 4, 5; *Cantharellus amethysteus*: 1, 2, 4; *C. cibarius*: 2, 4; *Clavulina coralloides*: 1, 4; *C. fumosa*: 5; *Climacocystis borealis*: 5; *Coprinellus micaceus*: 1, 4, 5; *Coprinus comatus*: 5; *Cortinarius caperatus*: 1; *C. cinnamomeus*: 1, 2; *C. sanguineus*: 1, 2, 3; *C. varius*: 1, 4; *C. trivialis*: 3; *C. traganus*: 1, 3, 5; *Craterellus tubaeformis*: 1, 3, 5; *Crepidotus mollis*: 1; *Crucibulum laeve*: 1;
Echinoderma asperum: 5;
Fomitopsis pinicola: 1, 4, 5;
Ganoderma applanatum: 1, 5; *Gloeophyllum odoratum*: 1, 2, 5; *Gomphidius glutinosus*: 1; *Gymnopilus sapineus*: 1, 3, 5; *Gymnopus confluens*: 1; *G. peronatus*: 2, 3;
Hebeloma sinapizans: 1; *H. radicosum*: 1; *Hydnum repandum*: 1, 3; *Hygrophoropsis aurantiaca*: 1, 4; *Hygrophorus olivaceoalbus*: 1, 4; *H. penarius*: 3; *Hypholoma fasciculare*: 1, 3, 5; *H. sublateralitium*: 5;
Imleria badia: 1, 2, 3, 4, 5; *Inocybe geophylla*: 1; *I. geophylla* var. *lilacina*: 1;
Laccaria amethystina: 1, 2, 3, 4, 5; *L. laccata*: 1, 2, 3; *Lactarius cimicarius*: 1; *L. deterrimus*: 1, 2, 3, 4, 5; *L. helvus*: 1, 2, 5; *L. picinus*: 1; *L. pyrogalus*: 1; *L. rufus*: 1, 3; *L. scrobiculatus*: 1, 2, 4; *L. tabidus*: 1, 2, 3; *L. vellereus*: 1, 2, 3, 4, 5; *L. volemus*: 4; *Lepiota cristata*: 1, 5; *Lepista nebularis*: 1; *Lycoperdon molle*: 1; *L. perlatum*: 1, 4, 5; *L. pyriforme*: 5; *L. umbrinum*: 1; *Lyophyllum connatum*: 1, 5;
Macrolepiota procera: 1; *Megacollybia platyphylla*: 1; *Micromphale perforans*: 1, 2, 4, 5; *Mycena epipterygia*: 1; *M. galericulata*: 1, 4; *M. rosella*: 1, 5; *M. sanguinolenta*: 1; *M. zephyrus*: 1, 4, 5;
Paxillus involutus: 1, 2, 3; *Peziza badia*: 1; *Pholiota squarrosa*: 5; *Pleurocybella porrigens*: 1, 5; *Pluteus cervinus*: 1; *Postia caesia*: 1, 3; *P. guttulata*: 1, 2; *P. ptychogaster*: 1; *P. stiptica*: 1; *Pseudohydnum gelatinosum*: 1;
Ramaria eumorpha: 1, 4; *R. aurea* aff. (DD): 3; *Russula acrifolia*: 1, 2; *R. aeruginea*: 1; *R. chloroides*: 1, 2, 3; *R. caerulea*: 1; *R. cyanoxantha*: 1, 2, 3, 4; *R. decolorans*: 1, 2, 3; *R. emetica*: 1, 3, 4; *R. fellea*: 1; *R. fragilis*: 1; *R. foetens*: 2; *R. nigricans*: 1, 2, 3, 4; *R. ochroleuca*: 1, 2, 3, 4; *R. queletii*: 1, 2, 3, 4; *R. vinosa*: 1, 3; *R. violacea*: 3; *R. xerampelina*: 1;
Stropharia aeruginosa: 1; *Sutorius luridiformis*: 1, 2, 5;
Tapinella atrotomentosa: 4; *Trametes gibbosa*: 1; *T. hirsuta*: 1, 3, 5; *T. versicolor*: 1, 3, 4; *Tricholomopsis decora*: 1, 2, 3; *T. rutilans*: 1; *Tylopilus felleus*: 4;
Xerocomellus pruinosus: 1, 2, 3, 4, 5.